UNIVERSITATEA POLITEHNICA DIN BUCUREȘTI FACULTATEA DE ȘTIINȚE APLICATE

Matematică și Informatică Aplicată în Inginerie

PROIECT DE DIPLOMĂ

CONDUCĂTOR ŞTIINŢIFIC, Lect.univ.dr. Iuliana MUNTEANU

 $\label{eq:ABSOLVENT} \textbf{ABSOLVENT}, \\ \textbf{Soare Robert Daniel}$

București

2021

UNIVERSITATEA POLITEHNICA DIN BUCUREȘTI FACULTATEA DE ȘTIINȚE APLICATE Matematică și Informatică Aplicată în Inginerie

 ${\bf Aprobat\ Decan},$ ${\bf Prof.dr.\ Emil\ PETRESCU}$

PROIECT DE DIPLOMĂ

iiivatarea	automata	pentru	un	agent	iiid-uii	mediu	21)
		•		O			
Invătarea	automată	pentru	un	agent	într-un	mediu	2D

CONDUCĂTOR ŞTIINŢIFIC, Lect.univ.dr. Iuliana MUNTEANU

 $\label{eq:ABSOLVENT} \textbf{ABSOLVENT}, \\ \textbf{Soare Robert Daniel}$

București

2021

Cuprins

In	trod	ucere	4
1	Înv	vățare automată	7
	1.1	Istoric	. 7
	1.2	Clasificare	. 8
	1.3	Industrie	. 9
	1.4	Programe software pentru dezvoltare	. 10
	1.5	Big Data	
2	Reţ	gele neuronale artificiale	13
	2.1	Introducere	. 13
	2.2	Structură	. 13
	2.3	Funcții de activare și metode de optimizare	. 15
	2.4	Tensorflow	. 16
3	Me	tode de învățare	17
	3.1	Lanţ şi proces Markov	. 17
	3.2	Ecuația Bellman	. 17
	3.3	Q-Learning	. 17
4	$\mathbf{A}\mathbf{p}\mathbf{l}$	licație	19
	4.1	Structură	. 19
	4.2	Simulator	. 19
	4.3	Interfață	. 20
	4.4	Agent	. 20
	4.5	Model de învățare	. 21
$\mathbf{C}_{0}$	onclu	ızii finale	21
$\mathbf{B}^{i}$	bliog	grafie	24
In	dex		25

4 Introducere

Introducere

Învăţarea automată a devenit un subiect de interes din ce în ce mai important, această fiind utilizată în vaste domenii, precum: industria auto, alimentară, agricolă, bancară, aerospaţială şi mai cu seamă în industria tehnologiei informaţiei. Unul din rolurile ei cele mai importante constă în analiza şi clasificarea datelor, predicţia unor evenimente în baza unor fapte deja întămplate, crearea unui profil virtual pentru un grup de utilizatori, etc.

Datorită marei conectivități dintre oamenii din ziua de astăzi; sistemele politice, economice și relațiile interumane au devenit extrem de complexe. Totul a devenit interconectat. O ideea a unui singur individ poate fi transmisă pe tot globul pămăntesc, aceasta idee putand afectând milioane de oameni în diverse locuri și a cârui impact politic și economic poate fi greu de estimat. De asemenea, un incident economic local, un dezastru natural, sau un conflic politic dintre două țări pot avea efecte devastatoare asupra economiei globale și a structurii geopolitice curente.

Fiecare eveniment din ziua de astăzi are o influență mai mică sau mai mare aupra acestei mari rețele de sisteme ale civilizației umane. Întrebarea naturală la această dilemna este: putem face o estimare aupra acestor evenimente și ale cazurilor lor speciale? Se poate, și asta datorită faptului ca multe evenimente sunt monitorizate și înregistrate, precum: tranzacțiile bancare, documente legislative și juridice, vremea, traseele și destinațiile mașinăriilor de transport marfă (automobile, avioane, vapoare), discursuri și opinii în rețele sociale, date medicale din dispozitive inteligente (telefoane smart, ceasuri și brătari smart), date provenite din simulări virtuale sau experimente.

Tot acest mare volum de informații și metodele de manipulare, stocare întră în așa numita categorie Big Data. Analiză acestui volum imens de date devine o sarcină foarte dificilă și laborioasă în cazul metodelor convenționale de analiză a datelor folosind statistică clasică. În esență, învățarea automată se foloseste atăt de teoria clasică cât și de noile descoperiri în calculul numeric pentru a crea modele matematice dinamice care pot acumula cunoțințe și acționa în baza lor folosind toate datele pe care le primește ca set de învățare.

În această lucrare se va analiza cum algoritmii de învățare automată pot fi folosiți în crearea unui agent autonom care să îndeplinească sarcinii într-un spațiu 2-dimensional. Problema constă în rezolvarea unui traseu de tip matrice în care agentul trebuie să ajungă la destinație fără a produce un accident.

<u>6</u> Introducere

În primul capitol este descris termenul de învățare automată, care sunt subdomeniile sale, cum este folosit în îndustire. În al doilea capitol este o mică introducere pentru rețelele neuronale artificiale.

În al treilea capitol vor fi prezentați cățiva algoritmi de învățare, iar al patrulea descrierea aplicației.

Capitolul 1

Învățare automată

1.1 Istoric

Învăţarea automată este o ramură a înteligenţei artificiale care se ocupă cu studiul tehnicilor şi metodelor prin care se oferă unui calculator abilitatea de a învăţa. Prin învăţare ne referim la posibilitatea de a oferii o decizie în baza unor cunoştinţe deduse din experienţe anterioare.

Multe tehnici din învăţarea automată au la bază modelul de interacţiune al neuronilor, descris de către Donal Hebb în cartea sa *The Organization of Behavior* [1]. Termenul de învăţare automată (în engleză *machine learning*) a aparut în anul 1953, dat de Arthur Samuel, creatorul unui program de jucat checker, capabil să ia decizii bazate pe experienţele anterioare [2]. În anul 1957, Frank Rosenblatt crează Perceptron-ul - utilizat în crearea unui calculatorul capabil să recunoască forme într-o imagine - folosindu-se de observaţiile din lucrările lui Donald Hebb şi Arthur Samuel. Perceptron-ul de unul singur are o putere destul de limitată, dar odată cu descoperirea utilizării sale în combinaţii de mai multe straturi a dat naştere la termenul de reţea neuronală.

De-a lungul timpului, acest domeniu a avut o evoluţie înceată, un factor important find capabilităţile limitate de procesarea ale calculatoarelor. Dar odată cu avansurile tehnologice, cercetarea în acest domeniu a început să fie din ce în ce mai activă, în ultimii ani culminând cu evenimente care au atras interesului publicului general, precum: IBM's Deep Blue, IBM's Watson, Google's Deepmind şi Google's AlphaGo.

1.2 Clasificare

Fiind un domeniu foarte vast și cuprinzțor, aceasta se împarte în 3 mari categorii:

- Învățare supervizată
- Învățare nesupervizată
- Învățare prin recompensă

În învăţarea supervizată, procesul de antrenare se bazează pe analiza unor date formate din perechi de valori intrare-ieşire (set de date etichetat) pentru calibrarea funcţiilor de deducere. Este folosit pentru rezolvarea problemelor de clasificare.

Exemple de algoritmi:

- Support-vector machines
- Regresia liniară
- Regresia logistică
- Arbori de decizie
- Rețele neuronale
- Clasificator bayesian naiv

Pentru învătarea nesupervizată, procesul de antrenare constă în crearea unor modele interne de recunoaștere a unor tipare în urma analizei unui set de date neetichetat. Este deseori folosit în descoperirea similarităților și diferențelor într-un set de date.

Exemple de algoritmi:

- K-means clustering
- Autoencoders
- Analiza componentei principale
- Descompunerea valorilor singulare

In învăţarea prin recompensă, procesul de antrenare constă în maximizarea unei funcții de recompensă, modelul calibrăndu-se astfel încat deciziile luate să ducă spre obținerea unei recompense cât mai mari.

Exemple de algoritmi:

- Monte Carlo
- Q-learning
- SARSA

<u>1.3. Industrie</u> 9

- Deep Q Network
- Proximal Policy Optimization
- Deep Deterministic Policy Gradient
- Trust Region Policy Optimization

1.3 Industrie

Tot mai multe aplicații folosesc tehnici de învățare automată pentru optimizarea produselor, servicilor și interacțiunilor cu utilizatorii. Cele mai notabile utilizări fiind:

- Algoritimi de căutare a știrilor în baza unor preferințe oferite explicit sau implicit de catre utilizator.
- Reclame personalizate generate după profilele utilizatorilor.
- Sisteme de recomandări produse.
- Etichetarea obiectelor sau persoanelor în imagini, înregistrări audio sau video.
- Sisteme robotice autonome.
- Maşini autonome.
- Sisteme meteorologice
- Sisteme de detectare a fraudelor într-un sistem bancar.
- Clasificare și predicția evenimentelor.
- Optimizarea proceselor de productie a mărfurilor.
- Optimizarea procesului de antrenare pentru atleți.

Companiile sunt foarte interesate de modul cum interacționează și percep clienții produselor lor, ele încercând mereu să colecteze informații pentru despre modul cum sunt utilizate produsele în activitatea utilizatorului. Aceste campanii de colectare a datelor a devenit din ce în ce mai agresivă, marile companii software specializate în rețele sociale (Facebook, Twitter, Youtube, Linkedin, Reddit) vănd datele utilizatorilor în vederea oferirii unui profil al consumatorului pentru a stabili interesul pentru produs.

1.4 Programe software pentru dezvoltare

Interesul puternic pentru acest domeniu a venit în principal din partea marilor companii software şi hardware, ele dezvoltănd puternice biblioteci pentru procesarea datelor, crearea de rețele neuronale, algoritmi de învățare, etc. Pentru sprijinirea domeniului, aceste unelte sunt oferite dupa ca aplicații cu sursă deschisă (în engleză open source), avănd o licență deseori foarte permisibilă în vederea utilizări personale și comerciale.

Calitatea acestor unelte le-a făcut să devină un standard în industrie, atăt comercială cât și academică.

Example de biblioteci sau aplicații software:

- Tensorflow bibliotecă dezvoltată de către Google în vederea utilizări cu usurință algoritmilor de învățare, căt și funcții utilitare pentru manipularea datelor.
- PyTorch bibliotecă dezvoltată de către Facebook pentru protiparea aplicaților de viziune computerizate, procesarea limbajului natural, etc.
- ML.NET bibliotecă dezvoltată de Microsoft pentru crearea rapidă a unor aplicații de procesare a datelor folosind algoritmi de învățare.
- scikit-Learn bibliotecă care conține funcții statistice folosite pentru analiza datelor.
- Apache Spark bibliotecă de aplicații destinate pentru procesarea unui volum foarte mare de date.
- Apache Kafka aplicație care permite stocarea și distribuirea unui volum foarte mare de date în timp real către mai mulți consumatori.
- Caffe bibliotecă pentru dezvoltare aplicaților pentru medii de lucru care nu dispun de o putere de procesare foarte mare, precum dispozitivele mobile.
- Keras bibliotecă pentru dezvoltarea rețelelor neuronale
- H2O.ai platformă de procesare și analiză a datelor pentru mediul comercial

1.5 Big Data

O componentă esențială pentru învățarea automată este gestionarea datelor care vor fi folosite și produse de către algoritmi algoritmii învățare. Această gestionare a informațiilor, de cele mai multe ori, va intra în cadrul domeniului de *Big Data*

Conform Uniunii Europene: "Big data se referă la volume de date colectate atât de mari și complexe încât este nevoie de noi tehnologii, cum ar fi inteligență artificială, pentru a le procesa. Datele provin din nenumărate surse diferite." [4]

Volumul de date pe care omenirea îl produce crește de la an la an, cea ce face analiza și intelegerea datelor să fie o sarcină din ce în ce mai dificilă. Tot mai mulți oameni încep să

1.5. Big Data 11

aibă acces la internet, iar numărul de dispozitive inteligente (smart phone, smart watch, smarth TV) pe care un individ de dispune crește odată cu avansul tehnologic.

Principalele surse de proveniență ale acestor date sunt:

- Reţele sociale mesaje, imagini create de utilizatori pentru aşi exprima opinia la situaţia sociala, economică şi politică - datele pot fi utilizate pentru stabilirea unor tendinţe sociale cu privire la activitatea şi starea emoţională curentă şi viitoare a oamenilor.
- Mediul şi natura date provenite de la sateliţi şi senzori pentru monitorizarea schimbărilor climatice - folosite pentru predicţia posibilelor dezastre naturale cauzate de activităţile omului.
- Sector public documente, certificate, atestate, adeverințe emise de către instituțile publice pot fi utilizate în eficientizarea servicilor publice.
- Transport date colectate prin GPS și de la diferiți operatori în domeniul transportului (transportul public, aeroporturi, gări) pentru optimizarea rutelor și a curselor de transport.
- Sector Medical fișe medicale ale pacienților monitorizarea stării de sănatatea a cetățeinolor, utile pentru detectarea posibilelor amențări de tip biologic.
- Iternetul Lucrurilor (*Internet of Things*) date provenite de la diverse aparate, precum: telefon, ceas, televizor, senzor de gaz, sensor de umiditate, camere video, etc.
  utilizate la monitorizare activității invidului cu scopul de a uşura anumite sarcini sau pentru a prevenii incidente.
- Sector industrial rețele industriale de comunicații (senzori, magistrale de teren, rețele celulare), rapoarte economice folosite pentru automatizare și îmbunătățirea produselor și a servicilor.
- Sector bancar tranzacții financiare, rapoarte utilizate pentru detectarea fraudelor bancare, stabilirea ratelor la dobănzi, împrumuturi, schimb valutar, etc.

Toate aceste benificii sunt importante pentru societatea din ziua de astăzi, companii mare concureaza pentru crearea de infrastructură și servicii pentru stocarea și examinarea datelor.

Exemple de servicii:

- Amazon Web Services cel mai mare furnizor de servicii și infrastructură cloud din lume (având peste 200 de soluții software).
- Microsoft Azure
- Google Cloud Platform

- IBM Cloud
- Oracle Cloud
- Alibaba Cloud

Capitolul 2

Rețele neuronale artificiale

2.1 Introducere

O rețea neuronală artificială este un model computațional inspirat din structura și modul de funționare al creierului biologic. Conexiunile dintre neuronii artificiali se asemână sinapselor, fiecare neuron se conectează cu alt neuron prin intermediul unor muchii. Semnalul trimis prin aceste muchii este ponderat de niște parametri numiți ponderi sinaptice. Mai mulți neuroni grupați formeaza un strat, iar mai multe straturi formează o rețea.

Procesul de învățare presupune găsirea unor valori potrivite pentru ponderile sinaptice astfel încât procesarea semnalului de intrare să ofere rezultatul dorit.

2.2 Structură

Structura principală al unui neuron artificial este bazat pe modelul Perceptron-ului al lui Donald Hebb, modelul matematic fiind:

$$y = \varphi\left(\sum_{k=1}^{n} w_k * x_k + b\right)$$

,unde x este vectorul de intrare (input vector), y vectorul de ieşire (output vector), w ponderea sinaptică (weight), b deplasarea (bias) și φ este funcția de activare sau transfer (activation function).

Vectorul de intrare este format din numerele reale, aceste numere putând reprezenta: imagini, frecvenţe, etichete codificate, valori provenite din senzori, etc. Ponderile sinaptice au rolul de a creşte sau descreste puterea semnalul reprezentat de valorile vectorului de intrare. Funcţia de activare preia semnalul ponderat şi oferă o valoarea spefică în baza acestuia. Deplasarea ajută la deplasarea semnalului ponderat pentru o mai bună aproximare necesară pentru îndeplirea anumitor condiții ale funcției de activare.

Exemplul 2.2.1 Un neuron artificial care actionează precum o poarta logică SAU(OR)

pentru două numere binare are forma:

$$y = \varphi(x_1 + x_2 - 0.5)$$

,unde $x = \{x_i | x_i \in \{0,1\}\}, y \in \{0,1\}, w_1 = 1, w_2 = 1, b = -0.5, iar funcția de activare este:$

 $\varphi(u) = \begin{cases} 1 & u \ge 0 \\ 0 & u < 0 \end{cases}$

Verificare. Pentru x=[1,0], avem u=1+0-0.5=0.5 și $y=\varphi(u)=\varphi(0.5)=1$ (același rezultat și pentru x=[0,1] - datorită propietații de comutativitate a adunării). Pentru x=[1,1], avem u=1+1-0.5=1.5 cu $\varphi(u)=\varphi(2)=1$. Ultimul caz pentru x=[0,0], vom avea u=1

Observația 2.1 Fără funcția de activare, perceptronul acționează precum o funcție liniară. Prin utilizarea unei funcții de activare potrivite, puteam aborda mai ușor problemele neliniare, precum cele pentru clasificarea datelor în diverse categorii.

Un singur perceptron oferă doar o singură valoare de ieşire. Dacă dorim să avem mai multe valori de ieşiri trebuie să mai adaugăm perceptroni. Gruparea de neuroni artificiali se numește strat.

Structura unui strat format din perceptroni arată astfel în formă matriceală:

$$\begin{bmatrix} u_1 \\ u_2 \\ \vdots \\ u_n \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} w_{11} & w_{12} & \cdots & w_{1n} \\ w_{21} & w_{22} & \cdots & w_{2n} \\ \cdots & \cdots & \cdots & \cdots \\ w_{n1} & w_{n2} & \cdots & w_{nn} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \vdots \\ x_n \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} b_1 \\ b_2 \\ \vdots \\ b_n \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} y_1 \\ y_2 \\ \vdots \\ y_n \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \varphi(u_1) \\ \varphi(u_2) \\ \vdots \\ \varphi(u_n) \end{bmatrix}$$

Rezultatele acestui strat pot fi transmise către un alt strat care poate avea o altă funcție de activare, astfel putem crea modele matematice mai complexe. Această înșiruire de straturi se numește rețea. Straturile intermediare sunt deseori referite ca straturi ascunse. Iar o rețea cu foarte multe straturi asunse poartă denumirea de profundă (deep).

Rețele pot fi structurate și sub forma unui graf. Fiecare neuron find repezentat de un nod, iar muchiile grafului sunt conexiunile dintre neuroni. Dacă graful suport nu conține cicluri, spunem că este uni-directional - o denumire uzuală peste acest tip de rețea este feed-forward (FF) (denumire pe care o vom folosii și în restul acestei lucrări). De asemenea, neuroni pot fi interconectați (graful suport conține cicluri), fapt care poate oferii rețelei mai multă putere de modelare. Acest tip de rețea este denumit în general recurrent neural network (RNN)

Rețelele neuronale artificiale pot fi considerate ca find "aproximatori universali" [5]:

Rețelele feed-forward multistrat sunt,în condiții generale ale funcției de activare ascunsă, aproximatori universali dacă dispun de un număr suficient de unități asunse.

De-a lungul anilor, au fost create foarte multe tipuri de rețele neuronale artificiale pentru a servii la rezolvarea de probleme din domenii dificile.

Exemple de tipuri de rețele:

- Feed Forward (FF)
- Deep Feed Forward (DFF)
- Radial Basis Network (RBF)
- Recurrent Neural Network (RNN)
- Long/Short Term Memory (LSTM)
- Markov Chain (MC)
- Deep Convolutional Network (DCN)
- Deconvolutional Network (DN)
- Support Vector Machine (SVM)
- Deep Belief Network (DBN)

2.3 Funcții de activare și metode de optimizare

Funcția de activare ajută rețeaua neuronală pentru înățarea de tipare complexe aflate în setul de date analizat. Alegerea unei funcții de activare este critică pentru performanța rețelei, în special cazul problemelor neliniare.

Unele din cele mai folosite funcții sunt:

$$\begin{array}{rcl} \text{Identitate} & \varphi(x) & = & x \\ & \text{Binary Step} & \varphi(x) & = & \left\{ \begin{array}{l} 1 & x \geq 0 \\ 0 & x < 0 \end{array} \right. \\ & \text{Logistic, Sigmoid} & \varphi(x) & = & \frac{1}{1 + e^{-x}} \\ \text{Rectified liniar unit(ReLU)} & \varphi(x) & = & \left\{ \begin{array}{l} x & x \geq 0 \\ 0 & x < 0 \end{array} \right. \\ & \text{Softplus} & \varphi(x) & = & \ln(1 + e^x) \end{array}$$

Funcțiile de activare pot aproape orice funcție liniară sau neliniară, dar unele (precum cele enumerate anterior) oferă mai multe beneficii decăt altele în contextul antrenării unei rețele.

Crearea unei rețele neuronale artificiale presupune alegerea tipurilor de straturi din care să fie compusă împreună cu funcțile lor de activare. La început, ponderile sinaptice sunt de cele mai multe ori alese aleatoriu. Cea ce face ca aproximarea oferită de rețea să nu una foarte bună.

Acest lucru duce la problema de optimizare a rețelei (găsirea unor valori potrivite pentru ponderile sinaptice) astfel încât rezultatul aproximării să fie unul satisfăcâtor. Acest proces este referit uzual ca antrenare (training). Antrenarea este unul dintre cele mai dificile capitole al acestui domeniu, alegerea unui algoritm potrivit poate beneficii extraordinarea în privința găsii unor valori optimale pentru ponderile sinaptice.

Rețelele neuronale artificiale folosite în industrie (aplicații de recunoaștere a obiectelor în imagini; programe pentru traduceri, recunoașteri de voce) au o complexitate extrordinară atăt din punct de vedere al arhitecturii, care poate constă dintr-un mix de diferite tipuri de rețele, cât și al nivelului imens de date (de ordinul milioanelor de terabiți). Antrenarea acestora poate dura câteva zile sau câteva luni, în cazuri rare fiind vorba de ani. Așdar, un algoritm de optimizare eficient are un rol crucial în acest proces.

2.4 Tensorflow

Tensorflow este o platformă dedicată dezvoltării modelelor de învățare automată. Acestă a fost creată inițial de către Google pentru a accelara dezvoltarea domeniului prin oferirea de programe ajutătoare pentru crearea rapidă a protipurilor. Datorită calitătii superioare a programelor de prototipare și a usurinței de utilizare, acesta a devenit o platformă populară atât în mediul academic cât și industrial.

Datorită popularității, platforma a beneficiat de multe contribuții importante din partea marilor companii din domeniul IT și cel al semiconductoarelor, precum: PayPal, AMD, nVIDIA, Blomberg, Intel, IBM, Qualcomm, Uber, Arm, Twitter. De asemenea, platforma beneficieaza de medii interactive de învăţare, ideale pentru studenţi sau profesionişti care doresc să dezvolte mici prototipuri de modele de învăţare automată.

Exemple de programe care fac parte din platforma Tensorflow:

- Tensorflow Hub biblioteca care găzduiește modele predefinite create de comunitate, precum: modele pentru clasificare imaginilor, analiza limbajului natural, generatoare de imagini
- Model Optimization programe dedicate optimizării de modele
- TensorFlow Graphics biblioteca care dispune de unelte pentru procesarea imaginilor
- TensorFlow Agents biblioteca pentru dezolvatare agenților în cazul Învățarii prin recompensă

În aceasta lucrare vom folosii aceste unelte pentru dezvoltarea unui model pentru agentul care va parcurge labirintul.

Capitolul 3

Metode de învăţare

3.1 Lanţ şi proces Markov

La baza modelului de învătare pe care il vom folosii în atrenarea agentului stau princiipile fundamentale ale lanţului Markov şi a procesului Markov. Propietatea Markov afirmă că viitorul depinde numai de prezent si nu de trecut. Un lanţ Markov este un model probabilistic care depinde numai de starea curenta pentru a prezice o stare viitoare. Aşadar, un lanţ Markov respectă propietatea Markov. Trecerea de la o stare la alta se numeşte tranziţie, iar probabilitatea ei poartă denumirea de probabilitate de tranziţie.

De cele mai multe ori, lanțul Markov este reprezentat sub formă de graf orientat al cărui muchii reprezintă probabilitățile de tranziție dintre varfuri. Suma probabilităților de tranziție ale unui varf către celelalte varfuri este mereu 1.

In cazul agentului nostru, dacă ne-am imagina traseul ca find un lanţ Markov, atunci poziţiile din trase ar fi varfurile grafului, iar miscările agentului ar reprezenta muchiile. Putem asocia fiecarei mişcare o probabilitate, iar parcurgerea grafului reprezintă un posibil drum către obiectiv.

Aşadar, dacă ne-am dorii ca agentul să folosească aceasta idee pentru stabilirea unui drum pentru rezolvarea obiectivului trebuie să stabilim o strategie de parcurgere a grafului. O strategie simplă ar fi una de tip Greddy, și anume agentul alege mereu acțiunea/muchia cu probabilitatea cea mai mare. Pentru ca aceasta strategie să aibă succes trebuie ca valorile probabilitătilor actîunilor să conducă către obiectiv în urma parcugerii grafului.

3.2 Ecuația Bellman

3.3 Q-Learning

Capitolul 4

Aplicație

4.1 Structură

Aplicația constă în antrenarea unor agenții care să parcurgă un traseu de tip labirint definit într-un mediu 2-dimensional.

Labirintul este compus din mai multe celule, unele dintre find reprezentate de obstacole. Agentul are sarcina să ajungă la ieșire și să evite obstacolele într-un număr minim de pași.

Aplicația este compusă din 3 parți principale:

- Simulator procesează comenzile agenților și oferă date despre mediul simulat
- Interfaţa grafică permite vizualizarea mediul simulat şi interacțiunea cu agenții
- Modele de învățare programe folosite pentru antrenarea agenților prin diferite tehnici folosind datele furnizate de simulator

4.2 Simulator

Simulatorul actionează ca o interfața între agent și mediul reprezentat de labirint prin clasa Board.

```
class Env {
    ACTIONS = ['UP', 'DOWN', 'RIGHT', 'LEFT']
    invalidState = false
    /**
    * @param {Board} board
    */
    constructor(board) {
        this.board = board
    }

///
```

```
setAgentStartPosition(pos) {
13
           this.board.playerDefaultPos = pos
14
      }
15
16
      //
17
       step(action) {
18
           this.invalidState = !this.board.move(this.ACTIONS[action])
19
           return this.board.getBoardState(), this._getReward(), this._isDone
20
      ()]
      }
21
22
      11
23
      reset() {
24
           this.board.playerReset()
           return this.board.getBoardState()
26
      }
27
28
29
30
      actionSample() {
           return Math.floor(Math.random() * this.ACTIONS.length)
31
      }
33
34
      //
       _getReward() {
35
           return (this.invalidState && !this.board.isOnExit() && -100) ||
36
      this.board.getPlayerCellValue()
      }
37
      11
39
      _isDone() {
40
          return this.board.isOnExit() || this.invalidState
41
42
43
      11
44
       clone() {
           return new Env(this.board.clone())
46
48 }
```

4.3 Interfață

4.4 Agent

```
class Agent {
   constructor(model) {
      /**
      * @type {tf.Sequential}
      */
      this.model = model || this.buildModel()
```

```
}
      buildModel() {
9
          const model = tf.sequential()
11
          model.add(tf.layers.dense({ units: 10, inputShape: [10, 10],
      activation: 'relu' }))
          model.add(tf.layers.flatten())
          //model.add(tf.layers.dense({ units: 8, activation: 'relu' }))
14
          //model.add(tf.layers.dense({ units: 16, activation: 'relu' }))
15
          //model.add(tf.layers.dropout({ rate: 0.2 }))
16
          // model.add(tf.layers.dense({ units: 32, activation: 'relu' }))
17
          model.add(tf.layers.dropout({ rate: 0.2 }))
18
          model.add(tf.layers.dense({ units: 4, activation: 'linear' }))
19
          model.compile({ loss: 'meanSquaredError', optimizer: 'adam',
20
      metrics: ['accuracy'] })
          model.summary()
21
          return model
22
23
      }
24
      async fit(input, output) {
25
          await this.model.fit(tf.tensor3d([input]), output, { epochs: 5 })
26
27
28
      predict(input) {
29
          return this.model.predict(tf.tensor3d([input]))
30
31
      getAction(input) {
33
          const result = this.predict(input)
34
          return tf.argMax(result, 1).arraySync()[0]
35
36
37 }
```

4.5 Model de învățare

22 Concluzii finale

Concluzii finale

În această lucrare am analizat ....

24 Bibliografie

Bibliografie

- [1] Hebb, D. O. The organization of behavior: a neuropsychological theory / D.O. Hebb, Wiley New York, 1949
- [2] http://infolab.stanford.edu/pub/voy/museum/samuel.html
- [3] https://www.ibm.com/cloud/learn/unsupervised-learning
- [4] https://www.europarl.europa.eu/news/ro/headlines/society/20210211ST097614/big-data-des
- [5] Kurt Hornik, Approximation capabilities of multilayer feedforward networks, Neural Networks, 1991
- [6] Cormen, T.H., Leiserson, C.E., Rivest, R.L. *Introducere în algoritmi*, Cluj-Napoca, Editura Computer Libris Agora, 2000.
- [7] https://www.mathworks.com/products/computer-vision.html

Index

capitol
C1, 7
C2, 9
concluzii, 11
sectiune
S1.1, 7